

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21Co/185/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117204634
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandravá
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8117204634.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Antónie Kandravej a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Martina Barana v spore žalobkyne X. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. W. U., XXX XX T., proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava 26, IČO: 35 792 752, právne zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 810 11 Bratislava, IČO: 47 233 516, o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 21.07.2017, č. k. 20Csp/56/2017-59 a uzneseniu Okresného súdu Prešov zo dňa 24.03.2017 č. k. 20Csp/56/2017-38 takto

rozhodol:

- I. Potvrďuje rozsudok.
- II. Odmieta odvolanie proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č. k. 20Csp/56/2017-38 zo dňa 24.03.2017.
- III. Žalobkyňa má nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

Obsah napadnutého rozhodnutia

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) určil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č.8500124923 zo dňa 30.7.2015 uzatvorená k Zmluve o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 30.7.2015, uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaným je neprijateľná zmluvná podmienka, určil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č.XXXXXXXXXXX zo dňa 30.7.2015 uzatvorená k Zmluve o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 30.7.2015 uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaným je neprijateľná zmluvná podmienka a priznal žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Súd prvej inštancie citoval ustanovenia § 37 ods. 1, § 39, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 a 4,5, § 551 Občianskeho zákonníka, ustanovenie § 1 ods. 1, § 3 ods. 3 a 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, čl. 3 Smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

3. V odôvodnení uviedol, že posudzovaný právny vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným je od svojho vzniku spotrebiteľským právnym vzťahom. Žalovaný vystupoval ako veriteľ s poukazom na predmet podnikania a žalobkyňa vystupovala ako spotrebiteľ, pretože nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Považoval za nedôvodnú námietku žalovaného o neprípustnosti žaloby

žalobkyne s poukazom na Zákon o o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorého je daný naliehavý právny záujem žalobkyne ako spotrebiteľa na určení neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to bez toho, aby žalobkyňa musela naliehavý právny záujem na určení osobitným spôsobom preukazovať. Z vykonaného dokazovania zistil, že medzi stranami bola uzavretá Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX a XXXXXXXXXXXX. Na základe týchto Zmlúv bol žalobkyni poskytnutý úver celkovo vo výške 3.000 eur. Na zabezpečenie úverov boli v rovnaký deň uzavreté Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. XXXXXXXXXXXX a č. XXXXXXXXXXXX. Súd nemal preukázané, že zmluvné podmienky - dohody o zrážkach zo mzdy boli dojednané individuálne. Súd po preskúmaní dohôd o zrážkach zo mzdy (ide o totožné znenie, pričom sa líšia iba v čísle zmluvy) dospel k záveru, že tieto svojím obsahom spôsobuje značnú nerovnováhu v zmluvnom postavení strán v neprospech spotrebiteľa, teda žalobkyne, a preto sú neprijateľné. V čase uzatvárania dohody o zrážkach zo mzdy musí byť zabezpečovaná pohľadávka presne a úplne konkretizovaná, inak by dlžník nemohol platne prejavíť vôľu uspokojiť pohľadávku veriteľa prostredníctvom uvedeného zabezpečovacieho prostriedku. Uvedená podmienka v prípade predmetných Dohôd o zrážkach nebola splnená, keďže vymedzenie pohľadávky je nedostatočné. Ďalej súd poukázal na to, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok unijného práva, a to ex offio súdnu kontrolu zmluvných podmienok, čine spôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Súd mal z troch kumulatívnych podmienok Zákona o ochrane spotrebiteľa (dohoda je uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť) splnenú iba jednu a to, že dohoda je uzavretá vo forme osobitnej listiny. V konaní nebolo preukázané, že žalobkyňa ako spotrebiteľka mala možnosť odmietnuť zabezpečovací prostriedok poskytovaného úveru, pričom táto výpoveď nebola zo strany žalovaného spochybnená. Žalovaný nepreukázal ani skutočnosť, že žalobkyňu poučil o následkoch uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy. Žalobkyňa vypovedala, že zo strany obchodnej zástupkyne nebola o Dohodách o zrážkach zo mzdy žiadnym spôsobom poučená. K námietke žalovaného, že neprijateľnou podmienkou z povahy veci nie je dohoda, ktorá kopíruje/preberá obsah zákonnej úpravy, uviedol, že aj iné právne úkony majú základ v zákone a môžu byť za určitých okolností vyhlásené za neplatné (kúpna zmluva, rozhodcovská doložka a i). Vzhľadom na uvedené súd určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 30.7.2015 a č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 30.7.2015 sú neprijateľné zmluvne podmienky.

4. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

Obsah odvolania

5. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Považoval vysvetlenie súdu podané v odôvodnení za nepostačujúce a vecne nesprávne, pretože súd za neprijateľnú zmluvnú podmienku určuje dohodu o zrážkach na základe takých jej vlastností, ktoré jej určuje právna úprava. Nie je možné zamieňať dôvody neplatnosti právneho úkonu so situáciou, kedy súd za neprijateľnú považuje dohodu o zrážkach zo mzdy na základe skutočností, ktoré tomuto zabezpečovaciemu prostriedku určuje zákonná úprava. Z nápadného rozsudku nie je zrejmé, či sa dôvody neprijateľnosti vzťahujú na vymedzenie pohľadávky ako celku, alebo nie. Fakt, že zabezpečená pohľadávka je tvorená v prvom rade úverom vylučuje dôvody, ktoré podľa súdu majú spôsobovať značnú nerovnováhu. Podľa názoru žalovaného neobstojí argument o tom že dohoda o zrážkach vymedzením zabezpečenej pohľadávky má umožňovať „svojvoľne diktovať výšku pohľadávky za účelom mimosúdnej exekúcie majetku spotrebiteľa“. Považoval za neakceptovateľné, aby súd pripisoval dodávateľovi protiprávne konanie. Súd prvej inštancie nezdôvodnil žiadnou právnou normou svoje tvrdenie o obchádzaní „prvku unijného práva“. Poukázal na to, že zákonná úprava dohody o zrážkach zo mzdy nešpecifikuje akým spôsobom má byť vymedzený predmet zabezpečenie. Označenie pohľadávky, ktorej sa zabezpečenie týka ako určitý nárok z konkrétneho právneho vzťahu je z hľadiska identifikácie zabezpečenej pohľadávky dostatočne určité, pretože pohľadávku nezameniteľne identifikuje z hľadiska osoby oprávnenej a povinnej a z hľadiska určenia právneho vzťahu zabezpečenej pohľadávky. Z označenia „všetky prípadne a dlžníkovi poskytnuté revolvingy“ nie je možné interpretovať bez úvodnej časti dohody, v ktorom sa označuje zmluvný vzťah (zmluva o revolvingovom úvere č. ..), v rámci ktorého môže byť revolvingy poskytnutý. Je nepochybné, že dohoda o zrážkach zo mzdy sa týka konkrétnej sumy a pohľadávok, ktoré veriteľovi vzniknú voči dlžníkovi. Dohoda o zrážkach zo mzdy pri označení pohľadávky teda vymedzuje aký právny vzťah je dôvodom vzniku pohľadávky a tiež na základe čoho konkrétne pohľadávka vznikne. Pokiaľ ide o splnenie poučovacej povinnosti namietal, že súd pochybil, pretože pri

vyhodnocovaní splnenia zákonnej podmienky - spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia - bez zákonného dôvodu neprihliadal aj na samotný obsah dohody, z ktorej vyplýva poučenie. Rovnako z každej dohody o zrážkach zo mzdy vyplýva možnosť odmietnuť uzavretie dohody o zrážkach zo mzdy, pričom z výpovede žalobcu vyplýva, že žalobca vedel o uzavretí dohody o zrážkach zo mzdy. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a žalobu zamietol, alternatívne vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. K odvolaniu žalovaného sa vyjadrila žalobkyňa, ktorá sa v plnom rozsahu stotožnila s rozsudkom súdu prvej inštancie. Navrhla potvrdiť rozsudok ako vecne správny.

7. K vyjadreniu žalobkyne sa vyjadril žalovaný, ktorý zotrval na svojich doterajších tvrdeniach. Navyše sa vyjadril ku prijatiu návrhu na uzavretie zmluvy o revolvingovom úvere v časti náležitosti RPMN.

8. K vyjadreniu žalovaného sa vyjadrila žalobkyňa, ktorá zotrvala na svojich doterajších tvrdeniach.

Hodnotenie odvolacieho súdu

9. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok ďalej len „C.s.p.“) vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 362 ods. 1 C.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 378, § 379 a § 380 C.s.p., vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je opodstatnené.

10. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

11. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkového stavu, ktorý má oporu vo vykonanom dokazovaní a vec aj správne právne posúdil. Odvolací súd si osvojuje odôvodnenie súdu prvej inštancie v celom rozsahu a na potvrdenie správnosti rozsudku a v súvislosti s odvolacími dôvodmi dopĺňa.

12. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

13. Z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie vyplynulo, že medzi žalobkyňou a žalovaným bola dňa 30.07.2015 na samostatnej listine uzatvorená dohoda o zrážkach zo mzdy č. XXXXXXXXXXXX za účelom zabezpečenia pohľadávky veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8500124918 uzatvorenej medzi stranami sporu dňa 30.07.2015. Ako aj to, že v ten istý deň bola medzi stranami na samostatnej listine uzatvorená dohoda o zrážkach zo mzdy č. XXXXXXXXXXXX za účelom zabezpečenia pohľadávky veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. XXXXXXXXXXXX uzatvorenej medzi stranami sporu toho istého dňa.

14. Z obsahu spisu tiež vyplýva, že v konaní bolo vydané aj neodkladné opatrenie, a to uznesením č.k. 20Csp/56/2017-38 zo dňa 24.03.2017. Týmto neodkladným opatrením bola uložená žalovanému povinnosť zdržať sa používania Dohody o zrážkach zo mzdy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 30.07.2015 a Dohody o zrážkach zo mzdy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 30.07.2015 a vykonávať oznámenia zamestnávateľovi žalobkyne, aby upustil od vykonávania zrážok zo mzdy a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

15. V konaní nebolo sporné, že predmetné zmluvy o revolvingovom úvere predstavuje zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, v rámci ktorých žalobkyňa vystupuje v postavení spotrebiteľa. Z obsahu spisu, ako aj z výsluchu žalobkyne vyplýva,

že žalobkyňa obsah Dohôd o zrážkach zo mzdy, ako ani samotných zmlúv o revolvingovom úvere nemohla ovplyvniť. Evidentne ide o formulár zmluvy.

16. V konaní nebolo sporné, že zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 30.07.2015 a zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 30.07.2015 predstavujú zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, kde žalobkyňa vystupuje v postavení spotrebiteľa. Žalovaný má v predmete svojej činnosti poskytovanie úverov a v priebehu konania nebolo žalovaným preukázané, aby úver poskytol žalobcovi za účelom výkonu obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti žalobcu.

17. Odvolací súd považuje na začiatok za dôležité uviesť, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy je legitímnym zabezpečovacím prostriedkom, a ak neexistuje hoci len potencionálne riziko vymoženía nezákonného či inak nečestného plnenia, je tento inštitút prípustným prostriedkom, ktorý umožňuje s obídením súdneho procesu siahnúť na majetok dlžníka. Ak však existuje čo i len hrozba vymoženía nečestného plnenia, je dôvod chrániť spotrebiteľa pred hroziacim rizikom. Hrozba vzniku ujmy postačuje z toho dôvodu, že o tom, či pohľadávka existuje a v akej výške nerozhoduje nestranná inštitúcia, ale spravidla podnikateľ a je značne problematické až nezistiteľné, kedy tento inštitút obchodník aktivuje.

18. Dlžník sa pri realizácii neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy dostáva do pozície subjektu strácajúceho právo disponovať so svojim vlastným majetkom reprezentovaným príjmom dosahovaným za výkon svojej pracovnej činnosti. Navyše, pri zrážkach zo mzdy nie je možné preveriť, či sú zo mzdy zrážané len tie finančné nároky, ktoré dodávateľovi aj prináležia a nie aj tie, na ktoré nemá právny nárok, a to s poukazom na potrebu riadneho vyhodnotenia spotrebiteľskej zmluvy. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje veriteľovi dosiahnuť uspokojenie pohľadávky siahnutím na majetok dlžníka bez predchádzajúceho odobrenia súdom či iným nezávislým tribunálom. V podstate ide o exekúciu majetku s tým rozdielom, že ju nevykonáva súd ale spravidla podnikatelia. Pritom ide okrem iného aj o otázku, či dlh existuje a v akej výške. Výšku dlhu si veriteľ sám diktuje, vykonávajú sa zrážky zo mzdy dlžníka a dlžník nemá možnosť ich priamo zastaviť. Dlžník je tak vystavený jedine konaniu a rozhodovaniu veriteľa.

19. Do úvahy prichádza ochrana spotrebiteľa (§3 ods.3, 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa) spravidla uložením povinnosti zdržať sa výkonu práva z konkrétnej dohody o zrážkach zo mzdy vrátane neodkladného opatrenia (pri menej závažnejších porušeníach práv spotrebiteľa) alebo v prípade neprijateľnosti dohody o zrážkach zo mzdy ochrana určením dohody o zrážkach zo mzdy ako neplatnej neprijateľnej zmluvnej podmienky (298 C.s.p.)

20. Smernica Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách ukladá členským štátom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol viazaný nekalými podmienkami a zväziť, či spotrebiteľská zmluva obsahujúca nekalé podmienky obstoí ako celok. Súdny dvor dokonca považuje ochranu spotrebiteľa podľa čl. 6 Smernice za tak významnú, že sa má klásť principiálne na roveň vnútroštátnym pravidlám verejného poriadku, a to v záujme vyššej kvality života.

21. Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov hoci uzatvorená na samostatnom tlačive má charakter štandardnej zmluvnej podmienky používanej žalovaným pri uzatváraní zmlúv o spotrebiteľských úveroch so spotrebiteľmi. Je právne bezvýznamné, či takáto dohoda vyplýva zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo z osobitnej zmluvy. Občiansky zákonník v ustanovení § 53 ods. 2 za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia nepovažuje také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov, ak má byť súdmi akceptovaná, musí byť výsledkom zmluvnej autonómie strán a slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Žalovaný ako veriteľ formulárovou zmluvou do prejavu vôle žalobkyne k uzavretej zmluve o úvere, o uzavretie ktorého len mal záujem, zahrnul bez ďalšieho automatické uzavretie dohody o zrážkach zo mzdy. Na uvedenom nemení nič ani tá skutočnosť, že dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov bola uzatvorená na samostatnom tlačive. Toto tlačivo malo typový formulárový charakter, ktorý žalobkyňa nemohla ovplyvniť. Uvedené zmluvné dojednanie tak vnucuje žalobkyňi ako spotrebiteľovi určité správanie, konanie, pričom tým zvyhodňuje poskytovateľa služby ako príjemcu plnenia, čím je spôsobená nerovnováha zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. V prípade nepreukázania opaku zo strany dodávateľa zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané (§ 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka). Dohoda

o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov bola uzatvorená na predtlačenom formulári v čase uzatvorenia zmluvy o úvere a žalovaný ničím nepreukázal individuálny charakter tohto dojednaní.

22. Predformulovaný súhlas spotrebiteľa, formálne dosiahnutý štandardnou zmluvnou podmienkou nemožno za žiadnych okolností považovať za náležitý a individuálny prejav vôle spotrebiteľa s úkonom, na ktorý sa tento výslovne požaduje.

23. Zmluvná podmienka môže byť posúdená ako neprijateľná v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka aj vtedy, ak vychádza z dispozitívnej normy a odkláňa sa v neprospech spotrebiteľa, keď umožňuje vymôcť plnenia, na ktoré veriteľ nemá nárok, ako je tomu aj v predmetnom prípade (V tejto súvislosti treba uviesť, že na účely určenia, či je zmluvná podmienka vylúčená z pôsobnosti smernice 93/13, je úlohou vnútroštátneho súdu, aby overil, či táto podmienka odráža ustanovenia vnútroštátneho práva, ktoré platia medzi zmluvnými stranami bez ohľadu na ich voľbu alebo ustanovenia, ktoré sa uplatnia automaticky, to znamená v prípade, ak neexistujú odlišné ustanovenia, ktoré si zmluvné strany v tomto ohľade dohodli (pozri v tomto zmysle rozsudok RWE Vertrieb, EU:C:2013:180, bod 26). So zreteľom na predchádzajúce úvahy treba na štvrtú otázku odpovedať tak, že článok 1 ods. 2 smernice 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že zmluvná podmienka obsiahnutá v zmluve, ktorú uzavrel predajca alebo dodávateľ so spotrebiteľom, je vylúčená z pôsobnosti tejto smernice len vtedy, ak uvedená zmluvná podmienka odráža obsah záväzného zákonného alebo regulačného ustanovenia, čo overiť prináleží vnútroštátnemu súdu; bod 79., 80. rozsudku SD C-34/13 Monika Kušionová proti SMART Capital a.s.).

24. Odvolaciemu súdu je z jeho rozhodovacej činnosti známe, že zmluvy predkladané žalovaným na podpis spotrebiteľom obsahujú neprijateľné podmienky, nezodpovedajú požiadavkám stanoveným právnymi normami zameranými na ochranu spotrebiteľa.

25. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok unijného práva, a to ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v procese zrážok zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad (porov. rozsudok C-106/77 Simmenthal).

26. Súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a správne vo veci rozhodol, odvolací súd sa stotožňuje s jeho záverom, že je dôvodné určiť neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy, pokiaľ na základe takejto dohody môžu byť vymáhané aj pohľadávky, ktoré nie sú v súlade s právom. Dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná aj vtedy, ak je možné aby na základe nej boli uspokojené aj pohľadávky, ktoré vyplývajú z neprijateľnej zmluvnej podmienky, ako je tomu v tomto prípade. Z obsahu dohody o zrážkach zo mzdy nevyplýva konkrétna výška pohľadávky, i napriek tomu, že z obsahu dohody vyplýva, že žalobkyňa jej podpisom dala súhlas s vykonávaním zrážok zo mzdy a iných príjmov zamestnávateľom v prospech žalovaného. Predmetom dohody je aj nekonkretizované príslušenstvo pohľadávky a dokonca aj náklady, ktoré by vznikli žalovanému pri vymáhaní pohľadávky a ďalšie prípadné pohľadávky a zmluvné pokuty. Takto vymedzený predmet dohody o zrážkach zo mzdy rozhodne nenapĺňa atribút určitosti podľa § 37 Občianskeho zákonníka preto aj z toho dôvodu spôsobuje neprijateľnosť a tým neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy. Nie je možné platne uzavrieť Dohodu o zrážkach zo mzdy na fiktívny resp. ešte neexistujúci prípadný dlh. Takéto dojednanie nemožno považovať za určité, jasné a zrozumiteľné, spĺňajúce požiadavku náležitosti dohody o zrážkach zo mzdy, ktorou má byť pohľadávka zabezpečená.

27. Vzhľadom na vyššie uvedené je zrejmé, že zabezpečenie záväzku na základe predmetných Dohôd o zrážkach z mzdy spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné vyhodnotiť ho ako neprijateľné a absolútne neplatné.

28. Podľa ustanovenia § 5a odsek 1 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa účinného v čase rozhodovania súdu prvej inštancie, neprípustné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy a) dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech

predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť.

29. Požiadavku informovanosti dlžníka v súvislosti so zabezpečením pohľadávky zrážkami zo mzdy zákonodarca výslovne vyjadril v zákone č. 102/2014 Z. z. novelizujúcom zákon č. 250/2007 Z. z., konkrétne v jeho ust. § 5a, keď s účinnosťou od 01.05.2014 priamou normatívnou úpravou nepripustil zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, s výnimkou prípadu jej uzavretia vo forme osobitnej listiny, ak spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť. Aj z dôvodovej správy k tejto zmene vyplýva, že zákonodarcu k tejto zmene viedlo zistenie, že všeobecná úprava v Občianskom zákonníku nevyžadujúca schválenie súdom, kde stačí iba jednostranný úkon zo strany predávajúceho, vytvára výraznú nerovnováhu medzi postavením zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, z ktorého dôvodu je potrebné túto nerovnováhu korigovať.

30. Dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, pričom žalobca ako spotrebiteľ je v tejto dohode poučený o dôsledkoch uzavretej dohody i o možnosti odmietnuť jej uzavretie. Uvedený postup žalovaného, t.j. pri uzatváraní formulárovej zmluvy o úvere predloženie i návrhu formulárovej dohody o zrážkach zo mzdy formou osobitnej listiny, súčasťou ktorej je i potrebné poučenie, korešponduje ustanoveniu § 5a ods. 1 písm. a/ zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. V uvedenom ustanovení sa zo zabezpečenia záväzkov spotrebiteľa podmiennečne vylúčila popri zmenke a šeku (písm. b) i dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov. Vylúčenie tohto zabezpečovacieho inštitútu neplatí v prípade, ak dohoda o zrážkach zo mzdy nie je súčasťou samotnej zmluvy o úvere alebo všeobecných obchodných podmienok, ale nachádza sa s príslušným poučením na osobitnej listine. Odvolací súd plne berie do úvahy základnú zásadu súkromného práva pacta sunt servanda, v zmysle ktorej i spotrebiteľ je povinný plniť svoje povinnosti zo spotrebiteľskej zmluvy, a teda úver podľa dohodnutých podmienok riadne splácať. Na druhej strane však nemožno opomenúť nerovné postavenie spotrebiteľa a dodávateľa, a to nielen pri uzatvorení samotnej zmluvy o úvere (nezriedka obsahujúcej neprijateľné zmluvné podmienky), ale i pri uzatváraní súvisiacich zmlúv, medzi ktoré treba zaradiť i písomnú dohodu o zrážkach zo mzdy. Spotrebiteľ pri čerpaní úveru je podľa názoru odvolacieho súdu napriek deklarovanému poučeniu poučený len formálne. Predovšetkým nemožnosťou spotrebiteľa dosiahnuť zmenu návrhu formulárovej zmluvy, neznalosť skutočnej výšky záväzku pre prípad omeškania s úhradou splátok a pod., nasvedčujú záveru, že žalobkyňa nebola skutočne poučená o následkoch uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy a mala len iluzórnu možnosť uzavretie takejto dohody odmietnuť. Súd prvej inštancie vyhodnotil obsah dohody o zrážkach zo mzdy, keďže vychádzal z výsluchu žalobkyne na pojednávaní, ktorá poprela, že by jej bol inštitút Dohody o zrážkach zo mzdy (vrátané možnosti odmietnuť dohodu o zrážkach) vysvetlený a bola daná možnosť úver získať aj bez jej podpisu.

31. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 C.s.p. ods. 1 a 2 rozsudok vo vyhovujúcich výrokoch ako vecne správny potvrdil.

32. Súd prvej inštancie uznesením č.k. 20Csp/56/2017-38 zo dňa 24.03.2017 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil žalovanému povinnosť zdržať sa používania Dohody o zrážkach zo mzdy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 30.07.2015 a Dohody o zrážkach zo mzdy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 30.07.2015 a vykonávať oznámenia zamestnávateľovi žalobkyne, aby upustil od vykonávania zrážok zo mzdy a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Zároveň vyslovil, že trovách neodkladného opatrenia bude rozhodnuté v konečnom rozhodnutí o veci samej.

33. Proti tomuto uzneseniu, proti výroku o priznaní práva na náhradu trov konania v uznesení o nariadení neodkladného opatrenia podal žalovaný odvolanie.

34. Podľa ust. § 234 ods. 2 C.s.p. ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

35. Podľa ust. § 223 ods. 1 C.s.p. rozsudok súd doručuje stranám do vlastných rúk.

36. Podľa ust. § 111 ods. 1 až 3 C.s.p. do vlastných rúk sa doručuje tak, že adresát potvrdí prijatie písomnosti na potvrdení o doručení písomnosti (ďalej len "doručienka"); údaje v doručienke sa považujú za pravdivé, ak nie je dokázaný opak. Doručienka je verejnou listinou. Do vlastných rúk sa doručujú

pisomnosti, pri ktorých tak ustanovuje zákon, a pisomnosti, pri ktorých to nariadi súd. k nemožno doručiť pisomnosť na adresu podľa § 106, pisomnosť sa považuje dňom vrátenia nedoručenej zásielky súdu za doručenú, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie.

37. Podľa ust. § 121 ods. 2 až 4 C.s.p. do plynutia lehoty určenej podľa dní sa nezapočítava deň, keď nastala skutočnosť určujúca začiatok lehoty. Lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov končia sa uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty, a ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca. Ak koniec lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň.

38. Podľa ust. § 362 ods. 1 C.s.p. odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

39. Podľa ust. § 386 písm. a) C.s.p. odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré bolo podané oneskorene.

40. Z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že žalovanému bolo doručené napadnuté uznesenie do vlastných rúk dňa 30.03.2017, zákonná 15 - dňová lehota na podanie odvolania začala plynúť dňa 31.03.2017 a uplynula dňa 15.03.2017. Odvolanie bolo však podané cestou pošty až dňa 30.08.2017, tak ako to vyplýva z poštovej obálky nachádzajúcej sa v súdnom spise č.l.70 a 71.

41. Pisomné vyhotovenie uznesenia doručené stranám sporu obsahuje správne poučenie o tom, že proti uzneseniu je možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia cestou tamojšieho prvoinštančného súdu.

42. Na základe uvedeného odvolací súd v súlade s ust. § 386 písm. a) C.s.p. odmietol odvolanie žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č. k. 20Csp/56/2017-38 zo dňa 24.03.2017, ktoré bolo podané oneskorené.

43. O trovách odvolacieho konania rozhodol v súlade s ustanovením § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 C.s.p. tak že v odvolacom konaní úspešnej žalobkyni bola priznaný nárok na náhrada trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % oproti žalovanému. O ich výške bude rozhodnuté po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením vydaným súdom prvej inštancie.

44. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 C.s.p., v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).